

Fortum Power and Heat Oy

Uudenmaan ELY-keskus on 26.10.2022 hallintolain 51 §:n nojalla korjannut päätöksen sivulla 6 olevan kirjoitusvirheen, tarkempi tieto korjauksesta päätöksen lopussa.

Espoo–Kirkkonummi 2 x 400 kV maakaapeli

PÄÄTÖS YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELYN (YVA-MENETTELY) SOVELTAMISESTA YKSITTÄISTAPAUKSESSA

HANKE JA HANKKEESTA VASTAAVA

2 x 400 kV maakaapelin rakentaminen välillä Espoo–Kirkkonummi, Fortum Power and Heat Oy

ASIAN VIREILLETULO

Ryhmä hankealueen asukkaita on 29.4.2021 pyytänyt Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus) päätöstä, edellyttääkö suunniteltu 2x 400 kV maakaapelihanke välillä Espoo–Kirkkonummi ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Hankkeesta vastaava on toimittanut 6.5.2022 ELY-keskukselle ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (YVA-lain, 252/2017) 12 §:n ja ympäristövaikutusten arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen (YVA-asetuksen) 1 §:n edellyttämät tiedot hankkeesta. Aineistoon kuuluva ympäristöselvitys sisältää myös Espoonlahden–Saunalahden (FI0100027) Natura-alueen, Natura-arvioinnin tarpeen harkinnan.

ELY-KESKUKSEN RATKAISU

Fortum Power and Heat Oy:n Espoo–Kirkkonummi 2 x 400 kV maakaapeli -hankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (252/2017) mukaista arviointimenettelyä.

Hankkeen ja sen ympäristövaikutusten kuvaus sekä asian käsittely ja ELY-keskuksen ratkaisun perustelut on esitetty seuraavassa.

HANKKEESTA VASTAAVAN TOIMITTAMAT TIEDOT

Hankkeen kuvaus ja sijainti

Fortum Power and Heat Oy suunnittelee 2x400 kV maakaapelia, joka johtaisi sähköä Fingrid Oyj:n muuntoasemalta Espoosta Kirkkonummen Kolabackeniin suunnitteilla olevan uuden datakeskuksen sähköasemalle.

Datakeskuksessa sähköä tarvitaan erityisesti servereiden jäähdyttämiseen. Tästä syntyvä hukkalämpö kierrätetään eteenpäin kaukolämmöksi Kirkkonummen alueella.

Maakaapelin reitin pituus tulisi olemaan noin 8,5 km. Rakennettava siirtoyhteys alkaa Espoon kaupungissa kiinteistöltä 49-457-8-12 Espoon muuntoasema ja päättyy Kirkkonummen kunnassa kiinteistölle 257-483-2-12 Södergård rakennettavalle uudelle 400/110 kV sähköasemalle. Maakaapelin reitti tulee sijoittumaan valtaosin olemassa olevien maastokäytävien varrelle. Hanketta suunniteltaessa on käsitelty useaa reittivaihtoehtoa, joista tässä kuvataan vain se, joka on arvioitu tarkoituksenmukaisimmaksi ja toteuttamiskelpoiseksi.

Asiaan liittyvät muut hankkeet, suunnitelmat ja lupahakemukset

Maakaapelihanke liittyy Microsoftin datakeskukseen Kirkkonummella. Kaapelilla on tarkoitus tuoda sähköä, jota tarvitaan etenkin datakeskuksen servereiden jäähdyttämiseen. Kyseinen datakeskus odottaa tällä hetkellä yksittäistapauspäätöstä ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta.

Ympäristön nykytila hankkeen vaikutusalueella

Maakaapelin reitti sijoittuu pääosin pelloille, vanhoille pelloille ja joutomaille, tien- ja radanvarsiin, sekä teollisuusalueelle. Puustoisia alueita reitillä on vähän. Reitille ei sijoitu metsälain tai luonnonsuojelulain tarkoittamia tai uhanalaisia luontotyyppisiä, eikä myöskään luonnonsuojelukohteita tai muita suojeluarvojen määrittelyä vastaavia kohteita.

Maakaapelin reitti sivuaa pohjoisosassa Espoonkartanon valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä. Tämän lisäksi reitti sijoittuu maakunnallisesti arvokkaan kulttuuriympäristön alueelle. Reitin alueelle sijoittuu myös sen eteläpäässä yksi muinaismuistoalue.

Maakaapelin reitti sijoittuu osittain Mankin tärkeälle pohjavesialueelle. Alueen kemiallinen tila on kloridin esiintymisen vuoksi huono. Reitille sijoittuu myös kolme puroa: Mankinjoki, Bobäck bäcken, ja Sundet. Maaperä on reitillä pääosin hienojakeista savea, liejusavea, ja liejua.

Happamien sulfaattimaiden esiintyvyys on reitillä paikoitellen suurta tai kohtalaista.

Reitin varrella on yksi liito-oravalle soveltuva alue, jossa on tehty liito-oravahavainto vuonna 2008. Lähin luonnonsuojelualue on Espoonlahti–Saunalahti -Natura-alue, joka sijoittuu reitin itäpuolelle. Reitti kulkee myös Sundetin suojelualuevarauksen (Göletin kosteikkoalue) lähellä, alittaen Sundet-puron kyseisen suojelualuevarauksen pohjoispuolella.

Hankkeen ympäristövaikutukset ja esitys niiden lieventämistoimista

Maankäyttö ja asutus

Hankkeen osalta on esitetty huolta väestön altistumisesta sähkö- ja magneettikentillä. Kaapelin läpi kulkeva sähkövirta aiheuttaa sen läheisyyteen magneettikentän. Tutkimusten mukaan maakaapeliyhteyden aiheuttaman magneettikentät eivät kuitenkaan missään kohdin saavuta STM:n asetuksen 1045/2018 mukaista toimenpidetasoa $200\mu\text{T}$, joten maakaapeli ei aiheuta rajoitteita oleskelulle ja asumiselle sen läheisyydessä.

Maakaapelin sijoittamisessa on otettu myös huomioon kaavoitus ja magneettikenttien vaikutusalueet niin, että vaikutukset on voitu minimoida. Eräiden tiettyjen rakennusten kohdalla selvitetään myös ferromagneettisen suojauksen asentamisen mahdollisuutta, jotta magneettikenttien vaikutukset voidaan minimoida.

Vaikutukset asutukseen ovat rakentamisen aikaisia, ja ne arvioidaan vähäisiksi. Maakaapeloinnin yhteydessä voidaan toteuttaa yhteishankkeena Kirkkonummen Veden runkolinjan uusiminen Luoman alueelle, sekä Kirkkonummen Salmitien alueen uusiminen, jolloin minimoidaan hankkeiden vaikutukset alueen asukkaille.

Hankkeella on väliaikaisia vaikutuksia maatalouteen rakentamisen aikana niille pelloille, joilla reitti kulkee. Rakentamisen jälkeen peltojen maatalouskäytölle ei ole rajoitteita.

Maakaapelin reitti risteää myös maakaasuputken kanssa reitin eteläpäässä. Risteämiskohdassa varmistetaan riittävät suojaetäisyydet ja suojaukset, jotta vältetään vaikutuksilta maakaasuputkeen.

Liikenne

Vaikutukset liikenteeseen ovat rakentamisen aikana vähäisiä ja lyhytaikaisia, ja vaikutukset kohdistuvat niihin pienempiin väyliin, joita ei aliteta esim. suuntaporaamalla. Suunnitteluvaiheessa on kuitenkin tärkeää huomioida, ettei kaapelireitistä muodostuisi väylien myöhempää suunnittelua rajoittava tekijä.

Maisema ja kulttuuriympäristö

Hankkeella on puustoisilla alueilla vaikutusta maisemaan, sillä reitiltä joudutaan poistamaan puita. Rakentamisen jälkeen maakaapelin yläpuolelle jää 8 metrin levyinen käytävä, joka pidetään puuttomana. Muilla alueilla kaapelilla ei ole vaikutuksia maisemaan, eikä myöskään arvokkaisiin kulttuuriympäristöihin.

Maakaapelin rakentamisella on vaikutusta muinaisjäännykseen, sillä kaapelin reitti risteää Sundsbergissa taisteluhaudan jäännösten aluetta. Tällä alueella kaapelointi toteutetaan suuntaporauksena, jotta muinaisjäännyks ei vaurioidu. Alueella työskentelyä varten haetaan kajoamislupa.

Luonto

Kaivantoalueen raivaamisesta ja sen muuttumisesta puuttomaksi aiheutuu vaikutuksia luontoon. Osa vaikutuksista on väliaikaisia, ja ne on arvioitu vähäisiksi.

Reitin varrella on yksi liito-oravalle soveltuva alue, jossa on eräässä puussa tehty liito-oravahavainto vuonna 2008. Kaapelin reittiä on suunnitteluvaiheessa muutettu niin, että reitti kulkee kauempana kyseisestä puusta. Reitille osuu myös yksi viitasammakolle soveltuva kohde, joka alitetaan aliporauksena, jolloin vaikutuksilta vältytään.

Kaapelilla on myös vähäinen väliaikainen vaikutus Sundetin suojelualuevaraukseen rakentamisen aikana. Vaikutuksia voidaan minimoida huolellisella suunnittelulla ja varovaisella toteutuksella.

Kaivutyö voi aiheuttaa lisääntyntä kiintoainekuormitusta ja siitä johtuvaa veden samentumista kaivuojan läheisissä pintavesissä. Vaikutuksia voidaan lieventää huolellisilla työskentelytavoilla. Pienvedet alitetaan suuntaporaamalla, jotta vältytään samentumisvaikutuksilta sekä paikallisesti että Espoonlahteen laskevien pintavesien osalta. Suuntaporatessa työskennellään huolellisesti niin, ettei sulfaattimaiden hapettumisesta vapaudu hapanta metallipitoista pintavaluntaa vesistöihin.

Kaapeliyhteyden rakentamistoimien ei arvioida ulottuvan pohjaveden tasolle, jolloin pohjavesiin ei kohdistu vaikutuksia. Mankin pohjavesialueella tehdään tarkemmat selvitykset pohjaveden tasosta, ottaen huomioon alueella esiintyvät mahdolliset happamat sulfaattimaat, ja toiminta suunnitellaan niin, ettei pohjaveden laatu heikkene.

Riskit ympäristölle ja ihmisille

Rakentamisvaiheessa merkittävin ympäristöriski liittyy työkoneiden polttoaineiden varastoinnin ja käsittelyn mahdollisiin häiriö- ja

onnettomuustilanteisiin. Tähän varaudutaan ohjeistamalla toimintatapoja erityisesti herkkien kohteiden läheisyydessä.

Kaapeliyhteys suojataan ulkoisia vaikutuksia vastaan, ja suunnittelussa huomioidaan ihmisille ja ympäristölle vaarallisten jännitteiden muodostuminen. Käytönaikaisten häiriötilanteiden riskit on arvioitu vähäisiksi, ja mahdolliset tarkastukset ja huollot suoritetaan sähköturvallisuusmääräysten mukaisesti suunnitelluin väliajoin.

Ilmastovaikutukset

Maakaapelireitin toteuttamisessa vaadittavalla puuston poistolla on pieni negatiivinen vaikutus hiilinieluihin. Sen sijaan vaikutusta peltomaiden hiilinieluihin ei ole mahdollista arvioida tarkasti, sillä pelot voivat viljelytavasta riippuen olla joko hiilinielu tai hiilen lähde.

Hiilidioksidipäästöjä syntyy maakaapelireitin toteuttamisvaiheessa polttomootorikäyttöisistä työkoneista, joita käytetään kaapelia laskettaessa maahan.

ASIAN KÄSITTELY

Viranomaisten kuuleminen

Uudenmaan ELY-keskus on 20.5.2022 pyytänyt seuraavien viranomaisten kannanottoa YVA-menettelyn tarpeellisuudesta hankkeessa.

- Kirkkonummen kunta, ympäristönsuojelu
- Kirkkonummen kunta, kaavoitus
- Espoon kaupunki, ympäristönsuojelu
- Espoon kaupunki, kaavoitus
- Espoon seudun ympäristöterveys
- Espoon kaupunginmuseo
- Länsi-Uudenmaan museo
- Uudenmaan liitto
- Säteilyturvakeskus, STUK
- Väylävirasto

Lisäksi kannanoton jätti ryhmä alueen asukkaita Asianajotoimisto Ympäristölaki Oy:n välityksellä sekä muutama asukas erikseen useampaan otteeseen. Asukkaiden toimittamia kannanottoja ei ole tässä päätöksessä eritelty henkilötietojen suojaamisen takia.

Säteilyturvakeskus (STUK) ei näe magneettikentän osalta tarvetta soveltaa hankkeeseen YVA-menettelyä. Maakaapelin johtimet ovat metallivaipan sisällä, joten niiden jännite ei aiheuta vaipan ulkopuolelle

30.9.2022

sähkökenttää. Maakaapeli aiheuttaa ympärilleen tässä tapauksessa ainoastaan magneettikentän.

Magneettikenttä pienenee nopeasti etäisyyden kasvaessa, ja magneettivuon tiheys maksimikohdassa kaapelin yläpuolella maan pinnalla on maksimivirrallakin selvästi pienempi kuin STM:n asetuksessa 1045/2018 vahvistettu väestön altistuksen toimenpidetaso. Viimeisimmän suunnitelman perusteella tehdyn laskennan mukaan maakaapelin aiheuttama magneettikenttä ei merkittävästi lisää lähimmässäkään asuinrakennuksessa tämän sähkölaitteiden ja -johtojen aiheuttamaa magneettikenttää. Maakaapelin magneettikentästä ei ole siten terveydellistä haittaa alueen asukkaille.

Uudenmaan liitto katsoo hankkeesta laaditun ympäristöselvityksen ja viranomaisyhteistyön tietojen perusteella, että hankkeessa ei ole tarpeen soveltaa YVA-menettelyä.

Espoon kaupungin ympäristösuojelu, Espoon kaupunkisuunnittelukeskus, Espoon seudun ympäristöterveys ja Espoon kaupunginmuseo eivät näe YVA-menettelyä tarpeellisena Espoon osalta. Kaupunginmuseo muistuttaa, että 22.9.2020 annettu lausunto, jossa on esitetty tarve arkeologiselle lisätutkimukselle, on edelleen voimassa.

Kirkkonummen kunta toteaa, että maakaapeli on linjattu niin, että haitalliset vaikutukset on pyritty minimoimaan. Suunnittelussa on ennakoitu maankäytön muutokset, ja kaapeli on sijoitettu olemassa oleviin katusuunnitelmiin niin, ettei sen toteuttaminen vaikeuta muiden kunnallisteknisten verkostojen toteuttamista tai niiden ylläpitoa. Myös maisemahaitat on minimoitu. Kunta viittaa lausunnossaan myös STUK:n aiempiin lausuntoihin maakaapelista, joissa todetaan, että maakaapelista ei ole haittaa ihmisille.

Kirkkonummen kunta katsoo, että maakaapelihankkeesta ei aiheudu YVA-laissa tarkoitettuja merkittäviä ympäristövaikutuksia, eikä YVA-menettely ole tarpeellinen. Kunta huomauttaa, että aiempien kunnassa tehtyjen päätösten mukaisesti kaapelilinjaus tulee pyrkiä siirtämään siten, että se kulkee kaava-alueen linjauksen pohjoispäässä junaradan ja Kehä III:n välissä.

*) Kirkkonummen rakennus- ja ympäristölautakunta katsoo, ettei hankkeesta aiheudu YVA-laissa tarkoitettuja merkittäviä ympäristövaikutuksia. Maahan asennettavan kaapelin ympäristövaikutukset ovat vähäisempiä kuin hankeluettelon mukaisen voimalinjan vaikutukset ja ajoittuvat pääosin rakentamisvaiheeseen. Rakennus- ja ympäristölautakunta esittää useita lieventämistoimia huomioitaviksi hankkeen jatkosuunnittelussa.

30.9.2022

Länsi-Uudenmaan museo katsoo, että YVA-menettely ei ole tarpeellinen, mutta maiseman ja kulttuuriympäristön osalta todettuja kielteisiä vaikutuksia tulee pyrkiä lieventämään kaikin keinoin.

Asukkaiden kannanotoissa esitettiin seuraavia huomioita:

Asukkaiden tiedonsaannin ja osallistumismahdollisuuksien turvaamiseksi, hankkeen vaikutuksia koskevien epävarmuuksien vuoksi ja hankkeen poikkeuksellisuuden vuoksi, ovat asukkaat sitä mieltä, että hanke vaatii YVA-menettelyä. Asukkaat katsovat, että heiltä saatua palautetta ei ole otettu suunnittelussa riittävästi huomioon.

Asukkaat katsovat myös, että mm. maakaapelin johtimien sijoittelussa ja keskivirran suuruudessa on epäselvyyksiä ja puuttuvaa tietoa, jotka vaikuttavat vaikutusten arviointiin. Asukkaat vaativat maakaapelista tarkkaa toteutus suunnitelmaa.

Magneettikentän terveysvaikutukset huolestuttavat asukkaita. Vaikka STM:n asetuksessa on vahvistettu magneettikentille väestön altistuksen toimenpidetaso, epäillään magneettikentillä olevan pitkäaikaisvaikutuksia myös paljon pienemmillä altistustasoilla. Kannanotossa tuotiin esiin, että terveysriskeihin sisältyy lapsilla yhteys leukemiaan, ja aikuisilla Alzheimerin tautiin ja amyotrofiseen lateraaliskleroosiin (ALS).

Asukkaat toteavat, että hanketoimijan toimittavista tiedoista ei tule ilmi, mihin magneettivuon tiheyden arvio perustuu, eikä tiedon luotettavuutta voida arvioida. Kannanotoissa on katsottu, että hanketta ei ole selvitetty riittävästi. Huomautetaan, että mm. STUK:n lausunnossa todetaan paljon epävarmuuksia sekä magneettivuon tiheyden arvioinnissa että magneettikentän pitkäaikaisvaikutuksista. Asukkaat toivovat vaikutusten arvioinnissa käytettävän varovaisuusperiaatetta.

Asukkaat toteavat myös, että vaikka magneettivuon tiheys pienenee etäisyyden kanssa, on kaapelien yläpuolella oleva maksimikenttäkin alueen asukkaiden pihoilla. Tämä aiheuttaa pysyvää haittaa, ja tekee alueesta käyttökelvottoman. Asukkaiden mukaan ympäristöselvityksessä ei ole riittäväällä tavalla käsitelty kaapelin pitkäaikaisista vaikutuksista piha-alueiden käyttöön ja käyttömahdollisuuksiin. Lunastuslupahakemuksesta käy ilmi, että kaapeli tulisi rajoittamaan piha-alueiden käyttöä merkittävästi, sekä alentaisi omaisuuden arvoa.

Kannanotoissa katsotaan, että hankesuunnitelman muutos vaikuttaa laskelmien luotettavuuteen ja todenmukaisuuteen. Laskelmat perustuvat tilanteeseen jossa toinen virtapiiri olisi kuormitettuna ja toinen otettavissa käyttöön mahdollisissa vikatilanteissa. Suunnitelma on kuitenkin muuttunut niin, että virtapiirit ovat molemmat jatkuvassa käytössä, 50 / 50 % kuormituksella.

Asukkaat huomauttavat, että eri reittivaihtoehtoista ei ole dokumentaatiota eikä vertailua. Kyseenalaistetaan, onko valittu reitti todella ainoa tarkoituksenmukainen reitti. Muistutetaan, että Kirkkonummen kunta on pyytänyt siirtämään linjauksen kulkemaan junaradan ja Kehä III:n väliselle alueelle, mutta tätä vaihtoehtoa ei ole tutkittu.

Hankkeesta vastaavan kuuleminen

Uudenmaan ELY-keskus on 8.7.2022 varannut Fortum Power and Heat Oy:lle mahdollisuuden antaa vastine annetuista lausunnoista ja kannanotoista. Samassa yhteydessä ELY-keskus pyysi täydentämään jo toimitettua aineistoa selvittämällä asukkaiden kannanotoissaan esiin nostaman hankesuunnitelman muutoksen vaikutukset.

Fortum Power and Heat Oy antoi 2.9.2022 vastineen annetuista lausunnoista ja kannanotoista.

Fortum Power and Heat Oy katsoo, että tapauksessa ei tule edellyttää YVA-lain 3.2 §:n mukaista arviointimenettelyä yksittäistapauksessa. Hanketoimija perustelee näkemystään sillä, että tehdyn ympäristöselvityksen, asiassa viranomaisten ja kuntien kanssa käytyjen keskustelujen, annettujen lausuntojen ja kannanottojen taikka muidenkaan asiassa esitettyjen seikkojen johdosta ei ole noussut esille mitään sellaisia seikkoja ja vaikutuksia, jotka laadultaan, laajuudeltaan tai muiden hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen toimisivat YVA-lain 3.2 §:ssä tarkoitetun soveltamispäätöksen perusteina. Tehtyjen selvitysten ja maakaapelin alueella voimassa olevien kaavojen sisällöstä ei ilmene myöskään perusteita, joiden nojalla maakaapelin vaikutusten voitaisiin katsoa olevan rinnastettavissa YVA-lain hankeluettelossa mainittujen hankkeiden vaikutuksiin. Lisäksi vaikka maakaapelin toteuttaminen liittyy datakeskuksen sähkönsyötön toteuttamiseen, datakeskuksella ja maakaapelilla ei ole keskenään varsinaisia ympäristöllisiä yhteisvaikutuksia.

Fortum Power and Heat Oy toteaa, että hankesuunnitelma ei varsinaisesti ole muuttunut talven 2021/2022 aikana vaan kyse on hankesuunnitelman täsmentymisestä suunnittelutietojen tarkentuessa. Maakaapeleita tullaan kuormittamaan normaalitilanteessa aina 50/50 periaatteella, jolloin virran aiheuttama magneettivuo maanpinnalla laskee verrattuna tilanteeseen, jossa vain yhtä maakaapelia kuormitettaisiin maksimiteholla (440 MW).

Fortum Power and Heat Oy yhtyy viranomaisten lausuntoihin siitä, ettei hankkeesta aiheudu YVA-laissa tarkoitettuja merkittäviä ympäristövaikutuksia. Kirkkonummen kunnan kantaan kaapelilinjauksen siirtämisestä junaradan ja Kehä III:n väliin Fortum Power and Heat Oy toteaa, että maakaapelireitin toteutettavuuden vuoksi on päädytty tekemään kompromisseja, joilla varmistetaan niin sähkönsiirron toimivuus kuin

30.9.2022

alueellinen kehittyminen ja maankäyttö tulevaisuudessakin. Ottaen huomioon uuden ratavarikon keskeneräiset suunnitelmat sekä rantaradalle tehdyn aluevarauksen, maakaapelin sijoittaminen Kirkkonummen kunnan esityksen mukaisesti ei ole mahdollista.

Fortum Power and Heat Oy katsoo, että maakaapelireitin vaihtoehtoja on selvitetty riittävästi. Ympäristöselvityksessä on esitetty kuvaus, millä perusteilla jatkosuunnitteluun valittuun reittivaihtoehtoon on päädytty.

Fortum Power and Heat Oy toteaa, että lainsäädännöstä tulevien vaatimusten lisäksi Fortum on pyrkinyt muutoinkin toimimaan maakaapelin suunnittelun yhteydessä mahdollisimman avoimesti ja yhteistyössä kaapelihankkeeseen liittyvien osallisten kanssa. Hankkeesta on järjestetty useita asukkaille suunnattuja tilaisuuksia.

ELY-KESKUKSEN RATKAISUN PERUSTELUT

Fortum Power & Heat Oy:n 400 kV maakaapeli Espoo–Kirkkonummi-hankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (252/2017) mukaista arviointimenettelyä.

YVA-menettelyn soveltaminen hankeluettelon perusteella

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä edellyttävät sellaiset hankkeet ja niiden muutokset, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia (YVA-laki 3 § 1 mom.). Hankkeet, joihin sovelletaan aina arviointimenettelyä, on määritelty YVA-lain liitteenä 1 olevassa hankeluettelossa.

Sähkönsiirtoa koskee hankeluettelon kohta 8) energian ja aineiden siirto ja varastointi alakohta c) vähintään 220 kilovoltin maanpäälliset voimajohdot, joiden pituus on yli 15 kilometriä.

Hankkeessa on kyse 2x 400 kilovoltin maakaapelista, jonka pituus on noin 8,5 kilometriä. Ympäristövaikutusten arviointimenettely ei ole tarpeen tässä hankkeessa YVA-lain liitteen 1. hankeluettelon perusteella.

YVA-menettelyn soveltaminen yksittäistapausharkinnan perusteella

YVA-menettelyä sovelletaan YVA-lain 3 §:n 2 momentin perusteella myös hankeluettelon soveltamisalaan kuulumattomaan hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen YVA-lain liitteessä 1 mainittujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Mitään hanketyyppejä tai kokoluokkaa ei ole ennakolta poissuljettu

30.9.2022

arviointimenettelyn soveltamisalasta. Soveltamisalan lähtökohtana ovat todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset.

Espoo–Kirkkonummi 2 x 400 kV maakaapelihankkeella ei ole käytettävissä olevilla tiedoilla tunnistettavissa todennäköisiä merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia, jotka kokonaisuutena olisivat rinnastettavissa YVA-lain hankeluettelon hankkeeseen. Kun otetaan huomioon hankkeen ominaisuudet, sijainti ja vaikutusten luonne sekä alueelle jo laaditut suunnitelmat ja selvitykset sekä se, että lähialueella ei ole tiedossa sellaisia muita hankkeita, joilla olisi merkittäviä yhteisvaikutuksia käsiteltävän hankkeen kanssa, Uudenmaan ELY-keskus katsoo, ettei kyse ole ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 3 §:n 2 momentissa tarkoitetusta hankkeesta, johon arviointimenettelyä olisi sovellettava.

Päätöstä tehtäessä on huomioitu hanketoimijan toimittamat aineistot: Fortum Power and Heat Oy:n Espoo–Kirkkonummi 2x400 kV maakaapeli aineistopaketti liitteineen: maakaapelihankkeen ympäristöselvitys, Espoo–Kirkkonummi 2x400 kV maakaapelien sähkö- ja magneettikentät -raportti, maakaapelireitin kartat, johtoalueen poikkileikkauspiirroksot, Maanmittauslaitoksen myöntämä tutkimuslupa ja viranomaisten hankkeesta antamat viralliset lausunnot sekä Säteilyturvakeskuksen lausunto Masalan osayleiskaavaehdotuksesta. Lisäksi on huomioitu ELY-keskuksen YVA-menettelyn tapauskohtaisesta soveltamisesta pyytämät lausunnot ja käsittelyn aikana saadut asukaskannanotot sekä lausunnoista ja kannanotoista annettu vastine.

Mikäli hanke muuttuu merkittävästi nyt esitetystä tai sitä myöhemmin laajennetaan, tulee YVA-menettelyn tarve arvioida uudestaan.

Hankkeen todennäköiset merkittävät ympäristövaikutukset

Kaapeliyhteyden aiheuttamat ympäristövaikutukset ovat pääasiassa rakentamisen aikaisia. Tällöin voi aiheutua melua, pölyä ja tärinää lähimpänä toteutettavaa reittiä sijaitseviin asuinrakennuksiin. Vaihe on kuitenkin paikallisesti lyhytaikainen. Kaapelin rakentaminen on verrattavissa kaupunkialueella tehtäviin kunnallisteknisiin toimiin, kuten sähkönjakeluverkon, vesihuollon ja tietoliikenneyhteyksien huolto- ja rakennustöihin. Kaapelilinjalla pidetään alle 10 metriä leveä alue pysyvästi puuttomana eikä kaapelilinjalle voi rakentaa. Osa kaapelireitistä toteutetaan suuntaporaamalla, jolloin ympäristövaikutukset kohdistuvat porattavan osuuden alku- ja loppupäiden työalueille. Hankkeella ei ole tunnistettu olevan merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Maahan haudattavan kaapelin sekä rakentamisenaikaiset että pysyvät vaikutukset ovat pienempiä kuin hankeluettelon mukaisen maanpäällisen

30.9.2022

voimalinjan vaikutukset. Vaikutukset eivät ole merkittävydessään rinnastettavissa YVA-hankeluettelon hankkeiden vaikutuksiin.

Hankkeen ominaisuudet, sijainti ja vaikutusten luonne

Maakaapeli synnyttää ympärilleen vain magneettikentän. Sähkökenttä ei ulotu kaapelin ulkopuolelle sillä johtimet ovat metallivaipan sisällä, jolloin niiden jännite ei aiheuta vaipan ulkopuolella sähkökenttää. Magneettikenttä on keilamainen ja vaimenee ilmajohdon magneettikenttään verrattuna nopeasti sivuille. Magneettikenttä pienenee nopeasti etäisyyden kasvaessa.

Tyypillinen asennussyvyys 400 kV maakaapelilla on noin 1,5 metriä. Tällöin magneettivuon tiheys maksimikohdassa kaapelin yläpuolella maan pinnalla on maksimivirrallakin selvästi pienempi kuin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa 1045/2018 vahvistettu väestön altistuksen toimenpidetaso. Magneettikentän pitkäaikaisvaikutuksista ei ole täyttä varmuutta. Tämän tieteellisen epävarmuuden vuoksi STUK suosittelee välttämään uusien sähköjohtojen asentamista siten, että keskimääräinen magneettivuon tiheys on suurempi kuin 0,4 mikrotesslaa (μT) paikoissa, joissa lapset oleskelevat pitkäaikaisesti. Tähän olisi STUKin mukaan hyvä pyrkiä, jos se on järkevin ja kohtuullisin toimenpitein mahdollista.

Suomessa ei toistaiseksi ole 400 kV maakaapeleita muualla kuin sähköasemilla. Tästä syystä 400 kV maakaapeleiden magneettikentistä ei ole mittaustuloksia ja suunnitellun maakaapelin magneettikentän arviot perustuvat laskettuihin arvoihin. Hanketoimija varmisti laskentamenetelmän luotettavuuden eräällä sähköasemalla mittaamalla ja laskemalla 400 kV maakaapelien aiheuttamat magneettikentät. Lasketut ja mitatut tulokset olivat lähellä toisiaan, joten laskentamenetelmän voidaan katsoa antavan luotettavia tuloksia. Lisäksi on huomioitava, että kyseisellä sähköasemalla maakaapelit oli sijoitettu matalampaan syvyyteen kuin mitä maastoasennuksissa käytetään ja kaapelit oli peitetty karkealla soralla, kun taas maastossa kaapelin päällä on pääosin kiinteämpiä maa-aineksia, kuten savea ja multaa. Nämäkin tekijät vaikuttavat magneettikentän suuruuteen maakaapelin yläpuolella. Espoo–Kirkkonummi 2x400 kV maakaapelien sähkö- ja magneettikentät-raportissa esitetyt laskelmat on varmistettu STUKissa tehdyllä laskennalla.

Laskelmien perusteella Espoo–Kirkkonummi 2x 400 kV maakaapelin aiheuttama magneettikenttä ei merkittävästi lisää lähimmässäkään asuinrakennuksessa tämän sähkölaitteiden ja – johtojen aiheuttamaa magneettikenttää. Maakaapelin magneettikentästä ei ole siten terveydellistä haittaa asukkaille. Viranomaislausuntojen perusteella ei ole syytä epäillä, että asiaan jäisi merkittävää epävarmuutta.

30.9.2022

Maakaapelin kaivamisella maahan ei ole vähäistä suurempia vaikutuksia maisemaan. Rakentamisen jälkeen pintakasvillisuuden annetaan palautua, mutta kaapelialue pidetään puuttomana. Kaapelireitti avaa puustoisille alueille kapean avoimen käytävän. Kaapelireitti ei sijoitu avoimille kallioalueille, millä pitäisi tehdä kaapelikaivannon osalta sellaisia louhintatöitä, jotka aiheuttaisivat maisemakuvan muutoksia.

Maakaapelireitti sijoittuu Mankin vedenhankintaa varten tärkeälle I-luokan pohjavesialueelle. Kaapeliyhteyden rakentamistoimien ei arvioida ulottuvan pohjaveden tasolle. Rakentaminen suunnitellaan ja toteutetaan siten, ettei pohjaveden laatua heikennetä, vaikeuteta alueen käyttöä vedenhankintaan ja että ei aiheudu pohjaveden haitallista purkautumista.

Kaapelin reitiltä on selvitetty happamien sulfaattimaiden esiintymisen todennäköisyyttä sekä arvioitu niiden ympäristövaikutuksia. Selvityksessä on käyty läpi myös happamiin sulfaattimaihin liittyviä epävarmuustekijöitä. Selvityksen mukaan myöhemmin tehtävien pohjatutkimusten yhteydessä otetaan maanäytteet mm. sulfidimaiden tarkempia selvityksiä varten. Hankkeen vaihe huomioiden happamat sulfaattimaat on huomioitu riittävällä tasolla.

On tärkeää, että sulfaattimaat tullaat selvittämään tarkemmin pohjatutkimusten yhteydessä. Hankkeen toteuttamisen aikaiseen sulfaattimaiden kaivuun, käsittelyyn ja varastointiin sekä kaivanto- ja hulevesien johtamiseen ja mahdolliseen käsittelyyn liittyen tulee laatia ohjeistus. Ympäristöselvityksen valmistumisen jälkeen on julkaistu opas, jota voi hyödyntää jatkosuunnittelussa: "Happamien sulfaattimaiden kansallinen opas rakennushankkeisiin: Opas happamien sulfaattimaiden huomioimiseen ja vaikutusten hallintaan".

(<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163782>).

Kaivutyö voi aiheuttaa lisääntyneitä kiintoainekuormitusta ja siitä johtuvaa veden samentumista kaivuojan lähelle sijoittuviin pintavesiin. Vaikutus on kuitenkin todennäköisesti lyhytkestoinen ja paikallinen. Vaikutuksia voidaan lieventää huolellisilla työtavoilla. Reitin varrella sijaitsevien pintavesistöjen pääuomien ja risteävien jokien alitukset on suunniteltu toteutettavan suuntaporauksena, jolloin vältetään samentumisen muodostuminen jokeen ja samentumien kulkeutuminen edelleen Espoonlahteen. Sulfaattimaihin liittyvät epävarmuudet huomioidenkaan hankkeen mahdolliset pintavesi- tai pohjavesivaikutukset eivät ole sellaisia, että ne aiheuttaisivat tarvetta YVA-menettelyn toteuttamiseen.

Hankkeella ei ole pysyviä vaikutuksia kulttuuriympäristöön. Työnaikaiset kaivuu- ja muut työt ovat maisemoitavissa työn jälkeen. Maakaapelireitti sijoittuu maakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen alueilla niin, että se ei sijoitu rakennetun kulttuuriympäristön arvokkaiden rakennusten tai muiden arvokohteiden alueelle tai niiden välittömään läheisyyteen.

Maakaapelireitti risteää Mankissa Mankintien kanssa, joka on osa valtakunnallisesti merkittävää tieyhteyttä Suuri Rantatietä (RKY 2009), kaapelin sijoittamisesta tien alle ei aiheudu muutoksia Suuren Rantatien luonteeseen. Hankkeen arkeologisen inventoinnin perusteella ei voida varmasti todeta, etteikö maakaapelilinjauksella olisi kiinteitä muinaisjäänöksiä. Tästä syystä vastuumuseo edellyttää tiettyjen kivikautisten löytöpaikkojen läheisyydessä kulkevalla maakaapelilinjan osalla tarkempaa arkeologista tutkimusta. Tämän tiedollisen epävarmuuden ei voida kuitenkaan katsoa olevan niin merkittävä, että sen perusteella voitaisiin edellyttää ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Hanke ei merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden perusteella Espoonlahti– Saunalahti on sisällytetty osaksi Natura 2000 -verkostoa. Toteuttamalla jokien alitukset suuntaporaamalla sekä huolehtimalla kaivutöiden yksityiskohtaisemmalla suunnittelulla Rysslimpanin ja Mankängenin alueille, että kiintoainevalumia tai happamia valumia ei aiheudu, ei maakaapelista muodostu Espoonlahden–Saunalahden Natura-alueeseen kohdistuvia vaikutuksia.

Luontoon kohdistuvia vaikutuksia syntyy maakaapelikaivantoalueen raivaamisesta ja kaivannon alueen muuttumisesta puuttomaksi. Kaapelireitin varrella huomionarvoisia luontokohteita ovat vain pienvedet Bobäck bäcken ja Sundet lähiympäristöineen. Näihin ei muodostu vaikutuksia, sillä niiden risteämiset on suunniteltu toteutettavaksi suuntaporaamalla. Kaapelireitti risteää yhtä pellon reunaan sijoittuvaa liito-oravan elinympäristöä Sundsbergin alueella. Kohta on suunniteltu toteutettavaksi suuntaporaamalla, sillä alueella sijaitsee myös muinaismuisto. Kun toteutustapana on suuntaporaaminen, kohteen puustoon ja liito-oravan elinoloihin ei muodostu vaikutuksia. Reitin varrella on tunnistettu viitasammakolle hyvin soveltuvia reheviä kosteikkoalueita. Kun nämä viitasammakolle potentiaalisesti soveltuvat vesistöt sekä alueen arvokkaiden pienvesien alitukset toteutetaan suuntaporauksena, ei viitasammakkokohteisiinkaan kohdistu vaikutuksia.

Kaapelireitti kulkee Masalan alueella Kehä III:n varrella, Majvikin ja Luoman kohdalla Rantaradan varrella ja Mankin alueella taas Kehä III:n varrella. Rantaradan ja mahdollisen lähiliikenteen varikon aluevaraussuunnitelmien tilavaraukset on huomioitu kaapelireittiä suunniteltaessa. Masalan ja Mankin välillä on myös monia eri suunnitelmavaiheissa olevia väyläosuuksia, joiden suunnitelmat on pitänyt ottaa huomioon reitin suunnittelussa, jotta kaapelireitti ei vaikeuta väylien kehittämistä ja tarkempaa suunnittelua tulevaisuudessa. Kaapelin toteuttamisella ei ole merkittäviä vaikutuksia liikenteeseen.

Maakaapelin rakentaminen ei estä voimassa olevissa maakunta-, yleis-, tai asemakaavoissa esitetyn suunnitellun maankäytön toteuttamista, mutta

edellyttää yhteensovittamista alueiden muiden maankäytön tavoitteiden kanssa.

Maakaapelihankkeen ilmastovaikutukset eivät ole merkittäviä. Maakaapelin toteutus ei vaikuta merkittävästi hiilinieluihin ja -varastoihin, koska sen reitillä on vain vähän metsäaluetta. Rakentamisvaiheen muokkauksen vaikutuksia peltomaan hiilivarastoihin on vaikea arvioida. Niistä syntyvät ilmastovaikutukset ovat todennäköisesti kuitenkin pienet.

Kasvihuonekaasupäästöjä voi syntyä maakaapelireitillä olevien rakennusten tai muiden rakenteiden purkamistyöstä ja syntyvien rakennusjätteiden käsittelystä sekä happamien sulfaattimaiden neutraloinnissa käytettävästä kalkkikivistä. Nämäkin ilmastovaikutukset ovat kuitenkin vähäisiä.

Toimitetun aineiston perusteella hankkeen yhteydessä ei ole ilmeisesti tarkasteltu ilmastomuutoksen mukanaan tuomia seurauksia, joille maakaapelihanke voi altistua, ja hankkeen haavoittuvuutta näille seurauksille. Tämäkään puute ei ole merkittävä, sillä tämän tyyppisiä riskejä tarkasteltaneen todennäköisesti maakaapelin suunnittelun yhteydessä.

Maakaapelihankkeen ilmastovaikutuksia on mahdollista lieventää kiinnittämällä huomioita rakentamisvaiheen hiilijalanjälkeen. Siihen voidaan vaikuttaa esimerkiksi energiatehokkaampien työkonien ja kestävämpien käyttövoimien valintojen sekä kuljetusten ja massojen siirtojen optimoinnin avulla.

Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa

Hankkeella ei ole esitetty olevan yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa. Vaikka maakaapelin toteuttaminen liittyy suunnitteilla olevan datakeskuksen sähkönsyötön toteuttamiseen, datakeskuksella ja maakaapelilla ei ole keskenään varsinaisia ympäristöllisiä yhteisvaikutuksia. Uudenmaan ELY-keskus tekee erikseen päätöksen ympäristöarviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa Microsoft 3465 Finland Oy:n Azure-datakeskusklusterihankkeeseen kuuluvan Kolabackenin datakeskuksen toteuttamisesta.

Lisäksi on esitetty, että maakaapelin rakentamisen yhteydessä olisi mahdollista toteuttaa yhteishankkeena Kirkkonummen Veden runkolinjan uusiminen Luoman alueella infrayhteistyönä suuntaporauksella. Tämä säästäisi Luoman alueen piha-alueet kaivuutöiltä ja usealta eri vuosina toteutettavilta työmailta.

Hankkeella ei ole sellaisia merkittäviä yhteisvaikutuksia, joiden voitaisiin katsoa edellyttävän ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Huomioidut haittojen välttämisen- ja ehkäisemistoimenpiteet

Ympäristöselvityksessä on esitetty eri vaikutuksille lieventämistoimenpiteitä ja tunnistettu kohteet, joiden jatkosuunnittelussa toimenpiteiden käyttäminen olisi hyvä hyödyntää. Lisäaineistossa on esitetty lisää lieventämistoimia.

Hankkeen merkittävin lieventämistoimi on se, että suuri osa maakaapelin asentamisesta pyritään tekemään suuntaorauksena avokaivuuna tehtävän asentamisen sijaan. Tämä lieventää merkittävästi mm. sulfidisaviin ja pintavesiin liittyviä vaikutuksia.

Linjaussuunnittelussa on pyritty sijoittamaan kaapelireitti mahdollisuuksien mukaan melualueille tai alueille, joilla kaapelin sijoittaminen ei estä alueen käyttämistä kaavan mukaiseen käyttötarkoitukseen. Lisäksi on esitetty infrayhteistyötä mm. kadunrakentamisen ja runkovesilinjan uusimisen yhteydessä.

Joissakin kohteissa selvitetään vielä ferromagneettisen suojauksen asentamisen mahdollisuutta magneettikenttien vaikutusten minimoimiseksi.

Edellä esitettyjen lisäksi rakentamista ohjataan kirjaamalla erityiskohteet ja niiden turvaamistoimet urakka-asiakirjoihin. Rakentamisen aikana lievennyskeinoina on käytettävissä mm. seuraavat keinot:

- mahdollisten suojelullisten kohteiden arvojen säilyttämiseksi kohteet merkitään maastoon ennen rakentamista tai sen aikana
- ohjeistaminen mm. polttoaine- ja kemikaalivuotojen ennaltaehkäisemiseksi pohjavesialueilla ja vesistöjen läheisyydessä
- määritellään suunnitteludokumentteihin ja urakka-asiakirjoihin sulfidipitoisten maa-ainesten käsittelyn ohjeistus viranomaisyhteistyönä

Muita huomioita

Asukaskannanotoissa nostettiin esiin, että hankkeen vaikutusalueen asukkaiden osallistumista suunnitteluun ja päätöksentekoon ei voimajohtohankkeissa turvata muissakaan vuorovaikutusmenettelyissä, toisin kuin yleensä laajalti ympäristöön vaikuttavissa hankkeissa, jotka tavanomaisesti edellyttävät vuorovaikutteista lupamenettelyä.

Kansalaisten tiedon saannin ja osallistumismahdollisuuksien lisääminen on YVA-lain keskeinen tavoite. Koettu tiedottaminen ja osallistuminen voi erota hankkeita ohjaavien lakien määrittämästä tiedotus- ja osallistamislinjasta. Useinkaan pelkkä lakisääteinen tiedottaminen ei tuota osallisille kokemusta onnistuneesta tiedottamisesta, osallistumisen kokemuksesta puhumattakaan. Uudenmaan ELY-keskus muistuttaa, että vaikka asukasosallistuminen on keskeinen osa ympäristövaikutusten

arviointimenettelyä, se ei ole yksittäistapausharkinnassa huomioitava harkintaperuste. Yksittäistapausharkinta perustuu hankkeen todennäköisesti merkittäviin ympäristövaikutuksiin ja toisaalta merkittävien epävarmuuksien huomioimiseen. Tiedottaminen ja osallistuminen voivat olla painava lisäperuste yksittäistapausharkinnassa silloin kuin hankkeella on merkittäviä ympäristövaikutuksia, joita tässä hankkeessa ei kuitenkaan katsota olevan.

YVAan ei kuulu niiden vaikutusten arviointi, jotka hankkeella on kiinteän ja irtaimen omaisuuden arvoon. Sen sijaan voidaan arvioida sitä, miten hanke vaikuttaa ihmisten kiinteän ja irtaimen omaisuuden käyttöön (vaikutukset aineelliseen omaisuuteen). Näihin asioihin voidaan yleisellä tasolla ottaa kantaa myös yksittäistapausharkinnan yhteydessä. On selvää, että maakaapelikäytävä rajoittaa jonkin verran pihan istuttamista ja rakentamista ympäristössään ja voi jonkin verran vaikeuttaa kiinteistön käyttöä. Vaikutusalue on kuitenkin merkittävästi pienempi kuin maanpäällisten voimajohtojen voimajohtokäytävissä.

On normaali käytäntö, että hankesuunnittelussa suunnitellaan ja arvioidaan erilaisia vaihtoehtoja, joista valikoidaan toteutettavaksi lopullinen vaihtoehto erilaisin perustein. Kaikkia eri suunnitteluvaiheissa tutkittuja vaihtoehtoja ei selvitetä samalla tarkkuudella. Espoo–Kirkkonummi 2x400 kV maakaapelille tutkittiin erilaisia vaihtoehtoja, joista ympäristöselvityksessä kuvattuja vaihtoehtoja esiteltiin viranomaisille viranomaisneuvottelussa keväällä 2020. Hankkeesta ja linjauksista järjestettiin viranomaisneuvottelun jälkeen myös joitakin työneuvotteluita erilaisilla kokoonpanoilla. Viranomaisneuvottelun ja viranomaislausuntojen perusteella jatkosuunnitteluun valittiin nyt käsiteltävänä oleva vaihtoehto. Viranomaisneuvottelussa Espoonlahden alittavan vaihtoehdon katsottiin olevan erittäin haastava erityisesti Natura-alueella ja Espoonlahden ranta-alueilla esiintyvien meriuposkuoriaisten suhteen, mutta jossain määrin myös olemassa olevan kaasuputken varoalueen ja Espoon puolella kehittyvän maankäytön kannalta.

Samoin todettiin, että Luoman tai Mankin alueelle esiselvitetyyn lähijunavarikon mahdollista toteuttamista ei tässä vaiheessa tulisi vaikeuttaa, vaikka mitään sitovia päätöksiä varikon sijoittamisesta ei ole tehty. Päätös varikkokokonaisuudesta edellyttää kaikkia osapuolia sitovaa seudullista sopimusta, se ei siten ole yksin Kirkkonummen kunnan päätettävissä. Varsinaisessa YVA-menettelyssä hankkeelta edellytetään hankkeen kohtuullisten vaihtoehtojen selvittämistä. Kohtuullisuudella tarkoitetaan mahdollisuutta rajata tarkastelu teknis-taloudellisesti mahdollisiin, aitoihin vaihtoehtoihin. Varikkokysymyksen seudullinen merkittävyys, viranomaisten ristiriitaiset tavoitteet ja varikkoa koskevan maakuntakaavan oikeudellinen keskeneräisyys (valitusprosessi kesken)

voidaan tässä katsoa kohtuullisiksi syiksi rajata kyseinen linjausvaihtoehto pois jatkosuunnittelusta.

Hankkeen vaihtoehtojen vertailu kuuluu YVA-ajattelun ytimeen ja sillä on tärkeä rooli YVA-menettelyssä. Yksittäistapausharkinnan tarkoituksena ei kuitenkaan ole vertailla vaihtoehtoja, vaan ratkaista edellyttääkö hanke YVA-menettelyä vaikutustensa perusteella.

Uudenmaan ELY-keskus on vuonna 2018 antanut päätöksen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa Fingrid Oyj:n hankkeeseen Helsingin 400 kilovoltin kaapeliyhteys, Helsinki ja Vantaa. Tässäkään maakaapelihankkeessa ei vaikutusten perusteella edellytetty ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. YVA-lain hankeluettelon sähkölinjoja koskeva kohta tulee suoraan YVA-direktiivistä. Maanpäällisillä sähkölinjoilla on laajalti katsottu olevan merkittävämmät vaikutukset kuin maakaapeleilla.

JATKOTOIMENPITEITÄ JA SUOSITUKSIA

Uudenmaan ELY-keskus suosittelee, että kaikki selvityksessä esitetyt lieventämiskeinot toteutetaan mahdollisimman laajamittaisina. Herkät kohteet tulee merkitä maastoon ja huomioida rakentamisen aikana. Rakentamisen aikaisiin lievennyskeinoihin ja niiden ohjeistamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Happamien sulfittimaiden käsittelyyn ja niiden käsittelystä syntyvien vaikutusten ehkäisemiseen tulee laatia selkeä ohjeistus urakka-asiakirjoihin.

SELVILLÄOLOVELVOLLISUUS

Vaikka hankkeeseen ei sovellettaisi arviointimenettelyä, on hankkeesta vastaavan sen lisäksi, mitä erikseen säädetään, oltava riittävästi selvillä hankkeensa ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää (YVA-laki 31 §).

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-laki 252/2017): 3, 11, 12 13, 31 ja 37 § sekä liitteet 1 ja 2.

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-asetus 277/2017): 1§.

Hallintolaki (434/2003): 34, 60 §

MUUTOKSENHAKU

Hankkeesta vastaavan muutoksenhakuoikeus

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä. (YVA-laki 37 § 1 momentti)

Muiden tahojen muutoksenhakuoikeus

Muilla tahoilla ei ole suoraa valitusoikeutta tästä päätöksestä. Se, jolla on oikeus hakea muutosta hanketta koskevaan lupapäätökseen, saa kuitenkin hakea muutosta päätökseen, jolla on katsottu, ettei ympäristövaikutusten arviointimenettely ole tarpeen, samassa järjestyksessä ja yhteydessä kuin hanketta koskevasta lupapäätöksestä valitetaan. (YVA-lain 37 § 2 momentti)

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Tämä päätös lähetetään saantitodistuksella hankkeesta vastaavalle.

Uudenmaan ELY-keskus antaa päätöksen tiedoksi myös julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja päätös ovat nähtävillä Uudenmaan ELY-keskuksen verkkosivuilla ja ilmoitus kuulutuksesta pyydetään julkaisemaan Kirkkonummen kunnan ja Espoon kaupungin verkkosivuilla.

Päätös julkaistaan sähköisesti ympäristöhallinnon verkkosivuilla www.ymparisto.fi/yva-paatokset/uusimaa ”Energian ja aineiden siirto sekä varastointi” – toimialan päätöksissä.

Päätös lähetetään tiedoksi sähköisesti lausunnonantajille ja kannanoton toimittaneille.

Päätöksen valmisteluun on osallistunut useita ELY-keskuksen asiantuntijoita eri vastuualueilta ja yksiköistä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Annukka Engström ja ratkaissut Ympäristövaikutukset ja alueidenkäyttö -yksikön päällikkö Timo Kinnunen.

Jakelu

Fortum Power and Heat Oy saantitodistuksen
Kirkkonummen kunta, ympäristönsuojelu
Kirkkonummen kunta, kaavoitus

30.9.2022

UUDELY/4825/2021

Espoon kaupunki, ympäristönsuojelu
Espoon kaupunki, kaavoitus
Espoon seudun ympäristöterveys
Espoon kaupunginmuseo
Länsi-Uudenmaan museo
Uudenmaan liitto
Säteilyturvakeskus, STUK
Väylävirasto
Asianajotoimisto Ympäristölaki Oy:n edustama asukasryhmä
Kannanoton jättäneet yksittäiset asukkaat

*) Editointivirheen korjaaminen hallintolain (434/2003) 51 §:n kirjoitusvirheenä. Lisätty puuttunut kappale sivulle 6. Kappaleen lisääminen sivulle 6 on muuttanut tekstin asettelua päätöksen sivuilla 6-19.

Tämä asiakirja UUELY/4825/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/4825/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Engström Annukka 26.10.2022 13:04

Ratkaisija Kinnunen Timo 26.10.2022 13:48